

UCHWAŁA NR XXIV/175/2021

RADY GMINY OBRYTE

z dnia 30 listopada 2021r.

w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Obryte na lata 2022-2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.), Rada Gminy Obryte uchwala, co następuje

§1.

Przyjmuje się, Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Obryte na lata 2022-2026 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Obryte .

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Krzysztof Oleksa

Janusz Prus
adwokat

*Załącznik
do Uchwały Nr XXIV/175/2021
Rady Gminy Obryte
z dnia 30 listopada 2021 r.*

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie
w Gminie Obryte
na lata 2022 – 2026

SPIS TREŚCI:

Spis treści

I Wstęp	4
II Zjawisko przemocy w rodzinie.....	5
III Diagnoza sytuacji w Gminie Obryte w aspekcie problemów występowania przemocy w rodzinie	7
3.1. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie danych instytucji.....	7
3.2. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie ankiet	9
3.3. Analiza SWOT.....	14
IV. Realizatorzy Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	16
V. Adresaci Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	16
VI. Założenia oraz cele i zadania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.....	17
6.1. Założenia Programu.....	17
6.2. Cele Programu.....	18
6.2.1. Cel główny programu.....	18
6.2.2. Cele szczegółowe programu	18
VII Źródła finansowania programu	27
VIII Zasady monitorowania programu oraz weryfikowania jego założeń.....	28

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 218 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 poz. 2277 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2020 poz. 1876);
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na 2021 M.P. Poz. 235;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Obryte na lata 2021 – 2026

I. Wstęp

Rodzina to mała grupa społeczna, stanowiąca załóżek szerszej społeczności. Jest ona niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku w art. 18 i 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro, państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Ważną rolę w rodzinie odgrywają relacje pomiędzy członkami, które winny być oparte na miłości i zrozumieniu. Niestety nie zawsze tak jest, czasem relacje wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc w rodzinie rodzi szkodliwe konsekwencje, jest źródłem lęku, bólu i poczucia bezsilności. Żaden człowiek nie powinien być narażony na przemoc w rodzinie, która ma swój szczególny wymiar, ponieważ to rodzina powinna, swym członkom, gwarantować bezpieczny i harmonijny rozwój kształtujący osobowość człowieka, system norm i wartości. Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem państwa jest zatem ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony najbliższych. Zjawisko przemocy dotykające społeczność lokalną jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązywanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji. Zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji do realizacji zadań daje szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz podniesienia skuteczności udzielanej pomocy. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą, zapewnienie

osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Podstawową cechą działań podejmowanych w obszarze przemocy domowej powinno być szybkie reagowanie mające na celu przerwanie przemocy oraz szybka i skuteczna pomoc ofiarom. Powodzenie podejmowanych działań w dużej mierze zależy od współdziałania lokalnej społeczności oraz instytucji i organizacji zajmujących się zjawiskiem przemocy.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Obryte na lata 2022-2026 przedstawia strategię działania obejmującą pomoc rodzinom doznającym przemocy, w celu zminimalizowania zjawiska przemocy w rodzinie, a także jego skutków w wymiarze indywidualnym oraz społecznym. Wpisuje się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Obryte . Stanowi rozwinięcie i kontynuację Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Obryte na lata 2016-2021 .

II. Zjawisko przemocy w rodzinie

Art. 2 ust. 2 znowelizowanej w 2010 roku Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc w rodzinie, jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Na przemoc w rodzinie składa się, więc wiele rodzajów przemocy: przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna, ekonomiczna, czy zaniedbanie. Występuje ona zarówno w rodzinach z dysfunkcjami, ale także w rodzinach uważanych za „normalne”. Przemoc w rodzinie zwykle powtarza się według określonego schematu, w którym wyróżniamy następujące fazy:

- narastania napięcia, w której zaczyna pojawiać się agresja,
- ostrej przemocy, w której następuje wybuch agresji,
- miodowego miesiąca, kiedy sprawca przeprosza i obiecuje poprawę.

Z reguły w fazie ostrej przemocy lub zaraz po niej ofiary poszukują pomocy: wzywana jest Policja, ofiara ucieka z domu. Bardzo często w fazie miodowego miesiąca osoby doznające przemocy wycofują się z kontaktu z osobami udzielającymi pomocy, mając pozorne poczucie

odzyskiwania kontroli nad sytuacją. To „wycofywanie”, podobnie jak fakt dalszego pozostawania w związku ze sprawcą, specjaliści, tłumaczą syndromem wyuczonej bezradności lub do syndromem stresu pourazowego. Syndrom wyuczonej bezradności, w przypadku ofiar przemocy, oznacza poddanie się i rezygnację z aktywności, które ofiara podejmowała w celu poprawy sytuacji, a które okazały się nieskuteczne. Nabiera wówczas przekonania, że nie może nic zrobić, aby zapewnić sobie bezpieczeństwo rezygnuje, więc z kolejnych prób zmiany sytuacji. Nie oznacza to jednak, że ofiary przemocy nie podejmują wielu doraźnych działań, których celem jest poprawa sytuacji rodziny, np. rozmowa ze sprawcą, unikanie ataku poprzez wyjście z domu, ukrywanie się lub ucieczkę już w trakcie ataku. Podejmują również działania polegające na poszukiwaniu pomocy na zewnątrz, rozmawiają na temat doznawanej przemocy z krewnymi, znajomymi, sąsiadami, kontaktując się z Policją i organizacjami udzielającymi pomocy ofiarom przemocy. Zdarza się również, że reakcją ofiary jest odwzajemnienie przemocy. W skrajnych przypadkach zabicie sprawcy, który przez wiele lat stosował przemoc.

Analizując sytuację ofiary, należy wziąć pod uwagę, że ma ona nadzieję na zmianę zachowania sprawcy. Ponadto często wstydzi się swojej sytuacji, jest zależna ekonomicznie od sprawcy lub zostaje z nim „ze względu na dzieci”. Często uważa, że przemoc jest jej prywatnym problemem, a środowisko zewnętrzne (rodzina, znajomi, instytucje) swoim zachowaniem mogą utwierdzać o braku możliwości otrzymania wsparcia i ochrony.

Podczas, gdy zachowania ofiary mogą wydawać się irracjonalne, sprawca w sposób bardzo logiczny potrafi tłumaczyć swoje zachowanie, jako akt słusznego ukarania ofiary. Jednocześnie kwestionuje swoją odpowiedzialność. Nie przyznaje również, że takie zachowanie jest aktem agresji oraz mechanizmem sprawowania władzy i kontroli, narzędziem całkowitego podporządkowania ofiary woli sprawcy. Kobiety, dzieci oraz osoby starsze, które najczęściej padają ofiarami przemocy w rodzinie, ciągle jeszcze uznawane są za własność, zaś mężowie i rodzice, dorosłe dzieci – za osoby mogące dyscyplinować innych członków rodziny.

W szeregu opracowań odnoszących się do przyczyn i źródeł przemocy w rodzinie podkreśla się, że to akceptacja dla hierarchicznej struktury społeczeństwa powoduje, że w ramach tej struktury funkcjonują osoby, które wierzą, że mają prawo stosować przemoc wobec pozostałych członków swojej rodziny.

Przemoc w rodzinie jest trudna do zdiagnozowania. To problem przez wiele lat ukrywany. Jednak szkodliwość jest tak determinująca dla jednostki, czy też całej rodziny, że wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu zapobiegawczego.

III . Diagnoza sytuacji w Gminie Obryte w aspekcie problemów występowania przemocy w rodzinie

W celu dokonania diagnozy zjawiska przemocy domowej w Gminie Obryte oparto się na następujących danych:

- sprawozdania z realizacji zadań własnych gminy oraz innych działań podejmowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie będące w posiadaniu Ośrodka Pomocy Społecznej, raporty dostępne w instytucjach zajmujących się zjawiskiem przemocy: komisariat policji, placówki oświatowe, GKRPA , badania ankietowe

3.1. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie danych instytucji

Głównym celem działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych przemocą. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołany został Zarządzeniem Wójta Gminy Obryte z dnia 19.08.2011 r.

Należy zaznaczyć, że zespoły interdyscyplinarne to przede wszystkim metoda pracy (nowoczesny styl zarządzania), która opiera się na systemowej współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i służb oraz na wielopłaszczyznowym podejściu do problemu przemocy w rodzinie.

Zespół pełni funkcję strategiczno - koordynującą polegającą na kształtowaniu lokalnej polityki przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Do zadań na poziomie wykonawczym, dotyczących konkretnej rodziny, zespół powołuje grupę roboczą, która pełni funkcję wspierającą. Realizuje ona działania pomocowe wobec indywidualnych przypadków wystąpienia przemocy w rodzinie.

Uchwała Nr VIII/39/2011 Rady Gminy Obryte z dnia 17 czerwca 2011 r. w sprawie określenia trybu oraz sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz warunków jego funkcjonowania

Tabela 1. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Obryte w okresie 2019-czerwiec 2021. Źródło: dane OPS Obryte.

	2019	2020	I półrocze 2021
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta” w danym roku, w tym przez:	10	9	2
• Pomoc społeczną	0	0	0
• Policję	10	8	2
• Oświatę	0	0	0
• Ochronę zdrowia	0	1	0
Liczba wszczętych procedur NK w latach poprzednich i kontynuowanych w danym roku	4	9	6
Liczba zakończonych NK	4	8	4
Liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego	12	7	2
Liczba powołanych grup roboczych	-	-	-

W latach 2019 – czerwiec 2021 w Gminie Obryte procedura Niebieskie Karty zakładana była głównie przez policję. Odnotowano NK założoną przez pracowników ochrony zdrowia.

W pierwszym półroczu 2020 r. łącznie działaniami grup roboczych objętych było 6 rodzin (kontynuowano 9 procedur NK – w 7 rodzinach oraz rozpoczęto 9 procedur NK- w 6 nowych rodzinach). Powyższe dane wskazują na to, iż w niektórych rodzinach procedura NK uruchamiana była więcej niż 1 raz.

Tabela 2. Ofiary przemocy w okresie 2019 - czerwiec 2021. Źródło: dane OPS Obryte

Niebieskie Karty	2019	2020	I półrocze 2021
Kobiety	10	6	2
Mężczyźni	0	0	0
Dzieci	0	0	0
Osoby starsze, niepełnosprawne	0	0	0

3.2. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie danych z ankiet

Na przemoc w rodzinie patrzy się dzisiaj trochę inaczej niż jeszcze pięć czy dziesięć lat temu: coraz rzadziej jest uważana za prywatną, intymną sprawę rodziny, coraz częściej sądzi się, że to nasz wspólny problem i nie można pozostać obojętnym. Rodzina, w której jest przemoc, nie żyje w izolacji, ale w kilku otaczających ich kręgach: najbliższej rodziny i znajomych, szerszym kręgu różnego rodzaju organizacji i instytucji, i wreszcie w najszerszym - kręgu uwarunkowań kulturowych i społecznych. Przy takim podejściu do kwestii przemocy w rodzinie istotny jest czynnik środowiskowy - wpływ tego, co się wokół niej dzieje. Bardzo często duże znaczenie mają tu nasze działania, które zmieniają podejście do tego problemu, na przykład zachęcają sąsiadów do bycia bardziej aktywnymi świadkami. Kolejne kampanie w mediach i programy edukacyjne w społecznościach lokalnych stopniowo także w skali globalnej przekształcają sposób myślenia i postawy

Czy w Pana/Pani najbliższym otoczeniu istnieje zjawisko przemocy w rodzinie?

	Odpowiedź	Ilość wskazań
1.	Tak, znam wiele takich rodzin	11
2.	Znam nie liczne takie rodziny	10
3.	Tylko słyszałem/am o takich rodzinach	21
4.	Nie słyszałem/am o takich rodzinach	36

Źródło: Badania ankietowe własne.

Przyczyną przemocy w rodzinie według ankietowanych co wskazuje 59% mieszkańców jest uzależnienie, kolejną przyczyną jest zazdrość z 37% wynikiem jak również z 30% mieszkańców wskazuje na wzorce pokoleniowe i kulturowe przemocy domowej

Jakie są według Pani/Pana przyczyny przemocy domowej ?

	Odpowiedź	Ilość wskazań
1.	Brak pracy	16
2.	Zazdrość	37
3.	Uzależnienie	59
4.	Nieumiejętność radzenia sobie z problemami wychowawczymi	22
5.	Wzorce pokoleniowe i kulturowe przemocy domowej	30
6.	Choroba psychiczna	7
7.	Brak pomocy instytucjonalnej, poradnictwa, terapii	17
8.	inne	0

Źródło: Badania ankietowe własne.

Przyczyną przemocy w rodzinie według ankietowanych co wskazuje 59% mieszkańców jest uzależnienie, kolejną przyczyną jest zazdrość z 37% wynikiem jak również z 30% mieszkańców wskazuje na wzorce pokoleniowe i kulturowe przemocy domowej

Ankietowani uważają, że w rodzinach w których występują nałogi akty przemocy zdarzają się częściej, niż w zdrowych. Można powiedzieć, że nadużywanie środków psychoaktywnych bardzo często pociąga za sobą inne formy patologii: problemy z prawem, wulgarność, agresję słowną, przemoc seksualną, psychiczną i fizyczną. Nadmierne spożywanie alkoholu wywołuje w pozostałych członkach rodziny lęk, gniew, smutek, wstyd, napięcie i upokorzenie, mające bezpośredni związek z konkretnymi, powtarzającymi się zagrożeniami, a także z rozpadem systemu więzi i oparcia. Każdy rodzaj agresji jest bardzo niebezpieczny. Najbardziej widoczna przemoc fizyczna to wszystkie obrażenia cielesne, jakie poniosła ofiara w związku z zamierzonym działaniem sprawcy. Natomiast przejawy przemocy psychicznej są niewymieralne, trudno dostrzegalne, ale zblizniają się nawet dłużej, niż rany cielesne.

Przemoc psychiczna to np. zastraszanie, upokarzanie, grożenie oraz odrzucanie. To ostatnie przejawia się nadmiernym dystansem, krytykowaniem, nieokazywaniem uczuć pozytywnych, demonstrowaniem jedynie uczuć o negatywnym charakterze, niedopuszczeniem do głosu oraz ignorowaniem potrzeb. Izolacja ma charakter stopniowy, rozłożony w czasie i skutkuje uległością oraz bezkrytycznością wobec sprawcy. Ofiara staje się słaba, ma problemy z koncentracją i wytrzymałością, niejednokrotnie zapada na nerwicę. Ostatnim rodzajem aktów agresji jest przemoc seksualna. W małżeństwie zazwyczaj dotyczy wymuszania nieakceptowanych praktyk seksualnych.

Wzorce kulturowe i pokoleniowe. Przekonanie to nakazuje trzymanie spraw rodzinnych w tajemnicy przed obcymi, dodatkowo czyniąc z tego cnotę godną pochwały. Zamykanie domu przed ingerencją z zewnątrz. Jest to jeden z najpowszechniejszych hamulców powstrzymujących reakcję osoby doznającej przemocy i innych ludzi - sąsiadów, policjantów, innych osób - na to, co się dzieje w rodzinie.

Jakie działania byłyby najskuteczniejsze wobec ofiar przemocy domowej?

Lp.	Przyczyny	Liczba wskazań
1.	Zwiększenie dostępności poradnictwa prawnego i psychicznego	49
2.	Organizowanie ogólnodostępnych akcji społecznych	25
3.	Leczenie uzależnień	54
4.	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy	24
5.	Uczestnictwo w grupach wsparcia	18
6.	Zaostrzenie prawa, większe uprawnienia dla zespołu interdyscyplinarnego(przeciwdziałającego przemocy)	19
7.	inne	0

Doświadczenie przemocy domowej jest złożonym problemem i często do wyjścia z przemocy potrzebna jest pomoc innych osób a nawet wsparcie wielu służb. W celu zwiększenia skuteczności działań wobec sprawców przemocy w rodzinie.

Formy pomocy z jakich może skorzystać osoba dotknięta przemocą w rodzinie:

Terapia uzależnień to bardzo ważna forma terapii zwłaszcza w dzisiejszych czasach. Współczesny świat i szeroka dostępność różnorodnych substancji psychoaktywnych stwarza dla ludzi ryzyko pojawienia się u nich różnych uzależnień. Gdyby zapytać kogoś o to, z czym kojarzy mu się termin uzależnienie, zapewne w odpowiedzi padłyby słowa alkoholizm czy narkomania. W rzeczywistości

jednak ludzie uzależnić się mogą tak naprawdę od wszystkiego. Znany jest przecież problem lekomanii, ale również zakupoholizmu czy patologicznego hazardu.

Proces terapeutyczny mający na celu reedukację i resocjalizację jednostki uzależnionej wspierają:

- poradnictwo medyczne, psychologiczne, prawne, socjalne, rodzinne i zawodowe,
- interwencja kryzysowa i wsparcie,
- ochrona przed dalszym krzywdzeniem, poprzez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc wspólne zamieszkiwanie oraz zakazanie kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną,
- zapewnienie osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,

Doświadczenie przemocy domowej jest złożonym problemem i często do wyjścia z przemocy potrzebna jest pomoc innych osób a nawet wsparcie wielu służb. W sytuacji, w której doświadczamy jakiegokolwiek formy przemocy wskazana jest pomoc z zewnątrz, która pomoże podjąć działania służące ochronie. Ta pomoc może przyjść ze strony przedstawicieli różnych służb - psychologa, prawnika, policjanta, lekarza, pracownika socjalnego. Czasem potrzebni są oni wszyscy:

Policja

Prokuratura

Pomoc Społeczna

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminny Zespół interdyscyplinarny

Służba zdrowia

Organizacje pozarządowe, adresy instytucji udzielających pomocy

Instytucjami świadczącymi pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w Gminie Jabłonka są: Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrytem, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (w której strukturze funkcjonuje Gminny

Punkt Konsultacyjny Problemów Uzależnień i Przemocy w Rodzinie), Placówki Oświatowe,
Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej, Policja .

Jaka jest skala problemu uzależnień na terenie Gminy?

lp.	Odpowiedź	Ilość wskazań
1.	Wysoka	12
2.	Średnia	28
3.	Niska	12
4.	Trudno powiedzieć	27

W odpowiedziach ankietowanych wynika iż 28% mieszkańców naszej gminy wskazuje, średnią skalę uzależnienia, zaś 27% z nich nie jest w stanie wypowiedzieć się na temat. Liczba osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych jest trudna do ustalenia. Społeczność Gminy Obryte ocenia skalę zjawiska jako średnią .

3.3 Analiza SWOT

OBSZAR UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE		
	Czynniki pozytywne MOCNE STRONY	Czynniki negatywne SŁABE STRONY
Czynniki wewnętrzne	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Obryte na lata 2022 – 2026 uwzględniająca problem przemocy w rodzinie. • Funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. • Działanie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych • Prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych. • Działalność grupy AA 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. • Brak organizacji pozarządowych działających w obszarze uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. • Brak specjalistów do pracy z rodziną. • Niskie zainteresowanie programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
Czynniki zewnętrzne	<p>SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom. • Większa dostępność wsparcia psychospołecznego i prawnego • Wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemu uzależnienia i współuzależnienia oraz rosnąca liczba osób uzależnionych i współuzależnionych objętych leczeniem odwykowym. • Wzrost liczby profesjonalnej kadry pracującej z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi oraz dotkniętymi przemocą w rodzinie. • Zmiana postaw społecznych, wzrost świadomości o problemie przemocy domowej. • Skuteczne programy leczenia uzależnień. • Skuteczne programy pracy ze sprawcą przemocy. • Współpraca z sektorem pozarządowym. 	<p>ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niska skuteczność programów terapeutycznych kierowanych do osób uzależnionych. • Wzrost agresywnych zachowań u dzieci i młodzieży, brak pozytywnych wzorców w rodzinie. • Znieczulica społeczna, istniejące w społeczeństwie przekonania i stereotypy dot. przemocy, przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy w rodzinie. • Brak konsekwentnych działań w stosunku do sprawców przemocy domowej, poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc. • Bezrobocie. • Rozpad rodzin. • Utrata zdrowia psychicznego. • Osamotnienie rodzin zagrożonych przemocą i brak umiejętności pozyskiwania wsparcia. • Ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, niechęć do współpracy. • Niska skuteczność rozwiązań prawnych

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Gminie Obryte na lata 2022 – 2026

		<p>chroniących ofiary, wydłużony tryb postępowania karnego o znęcanie się nad rodziną, niskie kary w stosunku do rangi popełnionych czynów, nadużywanie zawieszania kar</p>
--	--	---

IV. Realizatorzy Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Realizatorami Programu są następujące podmioty:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrytem,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Policja,
- Sąd Rejonowy w Pułtusku ,
- Prokuratura Rejonowa w Pułtusku ,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku
- placówki oświatowo – wychowawcze gminne i powiatowe,
- gminna placówka kultury,
- placówki ochrony zdrowia działające na terenie gminy,
- organizacje pozarządowe oraz instytucje kościelne na podstawie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- inne instytucje i organizacje prowadzące działalność w obszarze interwencji Programu.

V . Adresaci Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Adresatami Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Obryte są:

- osoby doświadczające przemocy w rodzinie, w tym dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze, osoby niepełnosprawne;
- sprawcy przemocy w rodzinie;
- osoby, instytucje, podmioty zajmujące się profesjonalnie udzielaniem wsparcia społecznego.

VI. Założenia oraz cele i zadania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

6.1. Założenia Programu

Tworzenie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie obejmuje następujące obszary działań, skierowane do różnych odbiorców.

- 1) Działania uprzedzające (diagnozujące, informacyjne, edukacyjne) kierowane do ogółu społeczeństwa, a także osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie:
 - podejmowane w ramach profilaktyki,
 - ukierunkowane są na promocję zdrowej rodziny, reprezentującej ogólnie pozytywne wartości i styl życia,
 - zapobieganie przemocy w rodzinie.
- 2) Działania interwencyjne, skierowane do dwóch grup odbiorców:
 - osoby doznające przemocy – działania opiekuńcze,
 - osoby stosujące przemoc w rodzinie - działania pouczające i izolujące.
- 3) Działania wspierające, kierowane do ofiar przemocy:
 - psychologiczne,
 - pedagogiczne,
 - terapeutyczne i inne.
- 4) Działania korekcyjno-edukacyjne, kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

Program oparty jest na następujących zasadach:

- a) wzajemnej współpracy i współdziałania organów administracji publicznej, instytucji, organizacji pozarządowych, kościołów, policji i sądów, innych środowisk i osób fizycznych, uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i jej negatywnym następstwom,
- b) jawności działań podmiotów realizujących zadania programowe z poszanowaniem godności, tak ofiary, jak i sprawcy,
- c) szczególnej ochrony dzieci, zachowaniem ich prawa do wychowywania się w rodzinie, osób starszych i niepełnosprawnych w zakresie właściwej opieki i pielęgnacji, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

Konsekwentna realizacja Programu pozwoli na właściwą organizację prac zespołu interdyscyplinarnego oraz powinna mieć wpływ na upowszechnienie wśród służb społecznych pracy przy zastosowaniu metody interdyscyplinarnej.

6.2. Cele Programu

6.2.1. Cel główny programu

Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinach mieszkających na terenie gminy Obryte oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

6.2.2. Cele szczegółowe programu

Cel główny programu będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- 1) tworzenie gminnego systemu współdziałania instytucji i organizacji w obszarze przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy;
- 2) rozwój kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- 3) zwiększenie skuteczności i dostępności form pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 4) zmiana sposobu funkcjonowania osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 5) wzrost poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie;

Cel szczegółowy nr 1 – Tworzenie gminnego systemu współdziałania instytucji i organizacji w obszarze przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy.

Numer zadania	Zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji zadania (w ujęciu rocznym)
1.1.	Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego	<ol style="list-style-type: none"> 1) co najmniej 4 spotkania zespołu roczne, 2) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, min. 1/rok, 3) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, 4) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, 6) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie. 	<p>Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrytem</p> <p>Partnerzy: policja, służba zdrowia, placówki oświatowe, GK RPA, kuratorzy sądowi</p>	Działania ciągłe 2022-2026	<ol style="list-style-type: none"> 1) liczba spotkań zespołu 2) liczba podjętych działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie 3) liczba zainicjowanych interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie 4) liczba zainicjowanych działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie
1.2.	Działalność grup roboczych. Wypracowanie i wdrożenie systemu współdziałania pracowników poszczególnych instytucji i organizacji w sytuacji zdiagnozowania	<ol style="list-style-type: none"> 1) posiedzenia grup roboczych ewentualnie Zespołu, min. 1 posiedzenie do NK, 2) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie: 100%, 3) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem 	<p>Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrytem</p> <p>Partnerzy: policja, służba zdrowia, placówki oświatowe,</p>	Działania ciągłe 2022-2026	<ol style="list-style-type: none"> 1) liczba posiedzeń grup roboczych 2) liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty 3) liczba prowadzonych procedur Niebieskie Karty 4) liczba opracowanych planów pomocy w indywidualnych przypadkach 5) liczba rodzin objętych

	problemu przemocy w rodzinie.	przemocy: 100%, 4) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań: 100%.	GKRPA, kuratorzy sądowi		monitoringiem 6) liczba wniosków do GKRPA, 7) liczba osób skierowanych do programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy
--	-------------------------------	--	-------------------------	--	--

Przewidywane efekty dla celu 1:

- poprawa współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi działania służące zapobieganiu przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy,
- wzrost skuteczności realizowanych działań poprzez łączenie zasobów, wymianę informacji, zwiększenie spektrum oddziaływania.

Cel szczegółowy nr 2 - Rozwój kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Numer zadania	Zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji zadania (w ujęciu rocznym)
2.1.	Szkolenie grup zawodowych realizujących zadania tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działania cykliczne.	1) szkolenia specjalistyczne dla osób przeprowadzających interwencję oraz dla specjalistów pracujących z osobami doświadczającymi przemocy domowej: min. 1 rocznie, 2) szkolenie członków zespołu interdyscyplinarnego: min. 1 rocznie	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej	Działania ciągłe 2022-2026	1) liczba przeprowadzonych szkoleń 2) liczba osób uczestniczących w szkoleniach

Przewidywane efekty dla celu 2:

- profesjonalizacja kadry instytucji o organizacji działających w obszarze zapobiegania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy,
- wzrost skuteczności działań poprzez wdrażanie skutecznych programów interwencyjnych.

Cel szczegółowy nr 3 - Zwiększenie skuteczności i dostępności form pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Numer zadania	Zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji zadania (w ujęciu rocznym)
3.1.	Poradnictwo socjalne, psychologiczne i prawne dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	100% osób doznających przemocy ma możliwość skorzystania z poradnictwa.	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie	Działania ciągłe 2022-2026	1) liczba osób objętych poradnictwem
3.2.	Interwencja kryzysowa.	100% osób doznających przemocy kwalifikujących się ma możliwość skorzystania z interwencji kryzysowej.	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej	Działania ciągłe 2022-2026	liczba osób/rodzin objętych interwencją kryzysową
3.3.	Praca socjalna z osobami dotkniętymi przemocą.	100% rodzin, w których występuje problem przemocy w rodzinie jest objętych pracą socjalną.	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej	Działania ciągłe 2022-2026	liczba rodzin objętych pracą socjalną
3.5.	Inicjowanie i realizowanie programów profilaktycznych kierowanych do dzieci i młodzieży.	100% dzieci szkolnych objętych programem rocznie	Jednostka koordynująca: Szkoły Partnerzy: Policja, placówki kultury		liczba dzieci objętych programem

Przewidywane efekty dla celu 3:

- zwiększenie skuteczności prowadzonych oddziaływań,
- zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom przemocy,
- kompleksowa poprawa sytuacji osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Cel szczegółowy nr 4 - Zmiana sposobu funkcjonowania osób stosujących przemoc w rodzinie.

Numer zadania	Zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji zadania (w ujęciu rocznym)
4.1.	Działania korekcyjno-edukacyjne skierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie.	100% kwalifikujących się ma możliwość udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	Jednostka koordynująca: Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie Partnerzy: Instytucje szkoleniowe, OPS	Działania ciągłe 2022-2026	1) liczba osób skierowanych do programu 2) liczba osób objętych programem 3) liczba osób, które zakończyły program 4) liczba osób – sprawców przemocy, którzy po zakończeniu programu nie stosują przemocy
4.2.	Działania podejmowane w ramach procedury Niebieskie Karty wobec sprawców przemocy.	Objęcie działaniami w ramach procedury NK 100% sprawców przemocy domowej.	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: GK RPA, Szkoły, Policja, Służba zdrowia,	Działania ciągłe 2022-2026	1) liczba osób objętych działaniami 2) liczba zakończonych procedur Niebieskie Karty ze względu na ustanie przemocy

Przewidywane efekty dla celu 4:

- zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar w rodzinie poprzez objęcie oddziaływaniem sprawców przemocy,
- systematyczny spadek liczby rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty, w tym szczególnie ponownie wszczynanych procedur w tej samej rodzinie.

Cel szczegółowy nr 5 - Wzrost poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie.

Numer zadania	Zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji zadania (w ujęciu rocznym)
5.1.	Działania informacyjno-edukacyjne skierowane do społeczności lokalnej podejmujące problematykę przemocy w rodzinie.	1) zamieszczanie informacji na stronach internetowych, 2) popularyzacja założeń tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz działań podejmowanych w ramach realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, 3) opracowanie lub pozyskanie materiałów informacyjnych tj. ulotek, informatorów, poradników i rozpowszechnienie ich w miejscach użyteczności publicznej	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: GKRPA, Szkoły, Policja, , Służba zdrowia	Działania ciągłe 2022-2026	1) liczba opublikowanych informacji na stronach internetowych 2) liczba opracowanych lub pozyskanych materiałów informacyjnych

Przewidywane efekty dla celu 5:

- wzrost świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie,
- wzrost wrażliwości społeczności lokalnej na sygnały mogące świadczyć o przemyśle domowej,
- wzrost świadomości społecznej na temat różnych rodzajów przemocy,
- zmiana postaw społecznych.

PRZEWODNICZĄCY
RAJON GMINY
Krzysztof Oleksa

VII Źródła finansowania programu

Każdy podmiot będący realizatorem zadań w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie planuje środki finansowe niezbędne do ich prawidłowej realizacji. Nie stanowią one jedynie części składowej budżetu Gminy, ale także dotacje ze źródeł zewnętrznych, pozyskiwanych samodzielnie przez realizatorów. Źródłem finansowania działań przewidzianych do realizacji w niniejszym Programie będą:

- budżet Gminy Obryte,
- budżet Wojewody,
- budżet Samorządu Województwa,
- środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- inne środki.

VIII Zasady monitorowania programu oraz weryfikowania jego założeń

Monitoring i ewaluacja programów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych zadań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez, np. zmianę regulacji prawnych, powstanie nowych problemów społecznych. Elementami skutecznego monitoringu i ewaluacji będą przede wszystkim:

- Zespół wdrażający Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, który jest tożsamy z Zespołem Interdyscyplinarnym
- Roczna ocena wdrażania Programu.

Zespół wdrażający Program będzie spotykał się raz w roku, by ocenić poziom wdrażania poszczególnych celów i kierunków działań. Zespół swoją ocenę przedstawi wójtowi, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań. Zespół również będzie wnioskował o aktualizację Programu i/lub przyjęcie nowych celów strategicznych, operacyjnych czy zadań. Wskaźniki realizacji poszczególnych zadań zostały wskazane przy opisie zadań.

Program będzie podlegał ewaluacji na przestrzeni kolejnych 5 lat. Ewaluacja powinna:

- 1) sprzyjać rozwojowi instytucji pomocy społecznej i projektów, które są w niej realizowane,

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Gminie Obryte na lata 2022 – 2026

- 2) przyczyniać się do wzrostu skuteczności działań i odpowiedzialności osób, które te działania realizują,
- 3) pomóc odpowiedzieć na pytanie: czy kierunek działań programu jest właściwy.

Sposób kontroli realizacji programu:

Sporządzanie sprawozdań z realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Krzysztof Oleksa